

MINTE, ANIMA SI LITERATURA.

№. 9 și 10.

MERCURIU, 9. MARTIE

1855.

РЪСПЪНСЪ ДОМЪЛЪИ К. БОИЕРЕСКЪ.

(Din №. 6 аля Фоіеі).

Domnulez mea! Петръна съ те конвѣнці кѣтъкъ криѣка Дгале атингѣторѣ де модъла скріеріі ромънілоръ арделені, пѣвлікатъ дн №. 6 аля Фоіеі петръ мѣнте шчл. а. к. с'а чѣтѣзъ ші с'а апрѣдѣитъ де кѣтръ ачеіаш дѣтокмаі не кѣтъ меріта дѣнса, тѣ сѣмдіѣзъ дѣдѣмнатъ а діо сѣзне есъ маі пѣнтеа тѣтѣроръ ші дѣкъ кѣ ачелъ адаосъ, кѣ пропъсечзнеа Дгале каре есте: „ромъніі арделені скріс о лѣмъ фѣрте греа де дѣделесъ петръ Мѣntenі ші кіаръ петръ ачеіа каріі сѣнтъ лѣміпаді.“ ез дѣн парте'ні діо свѣскріѣ, фѣръ а те дѣтрева тѣжар дѣкъ кѣцетълъ дѣді сѣзне сѣзъ нъ ка сѣ фачі ші брѣшкарѣ есчепдіѣні. Ашеа Domnulez mea, ез рекъноскъ, кѣ поі арделеніі ашеа кѣмъ скріетъ а стѣзѣ, скріетъ о лѣмъ „фѣрте греа де дѣделесъ,“ де знде зрѣмѣзъ фѣреште, кѣ дѣкъ не афлѣмъ кѣ лѣмъа пѣстръ не кале рѣтъчѣгъ, чеа маі сѣнтъ даторѣндъ не фаче ка сѣ не пѣнетъ тѣтъ сѣлѣнда ші остѣнѣла спре а не дѣдрѣпта ші авате дѣн калеа рѣтъчѣреі ші спре а ажзѣде одагъ ка сѣ скріетъ о лѣмъ дѣделесъ де тоді ромъніі, прекъмъ азъ скрісъ чѣлъ издѣнъ пѣрѣндіі поштріі ші аі воштріі не кѣндъ азъ традѣсъ кѣрділе вѣсѣрѣчешті.

Акъмъ дѣсъ дѣ'мі воіъ Domnule, ка сѣ ді факъ ші ез о скрѣтъ пропъсечзне, рѣтъне дѣсъ ла кѣцетълъ ші конвѣнцѣреа Дгале ка сѣ о фѣвскріі, прекъмъ о свѣскрісѣішъ ші ез не а Дгале, сѣзъ сѣ о даі ла о парте. Ачѣеаш есте:

Мѣntenі, сѣзъ адѣкъ літерациі Дѣреі ромъчешті скріс о лѣмъ знобръ.

Дѣтр' ачѣеа петръна сѣ нъ авѣмъ воръ маі ла зрѣмъ, сѣтъ ез дѣді сѣзнѣ дѣн капълъ локълѣзі, кѣ поі дѣн прѣвѣнда ачѣста кѣпоштемъ ла Мѣntenі ші Молдовені кѣтева есчепдішні де марѣ стѣмъ,

адѣкъ штімъ врео патръ мѣлѣзъ чѣчѣ вѣрѣваді, каріі нъ скріс „грѣзъ ка Арделені, зѣзъ дѣсъ нѣчі зшодръ ка Мѣntenі, чѣ ка зноі каріі дѣші кѣноскъ лѣмъа ші ачѣсгѣ дѣ кѣноште не дѣжшѣі, еі о скрісъ вѣне, о ресчентѣзъ ші о изѣсѣкъ ка не о тамъ а лоръ вѣнъ, еаръ нъ о хѣдѣсѣкъ ші маатратѣзъ ка не о фѣтеішъ лѣпѣдатъ.

Ачелоръ вѣрѣваді тѣтъ стѣма ші рекъноштінда дѣн пѣтеле постръ ші дѣн аля тамѣі постре, карѣа не а пѣскѣтъ ші не а алекатъ, не а крескѣтъ ші не а дагъ зѣзъ пѣте ла тоді.

Маі департе сѣ пѣвѣді дѣрѣнта не кѣцетъ, Дѣвѣстръ ка ші поі ші сѣ тѣртѣрѣсіді кѣ фѣрѣтезъ десѣсѣ, дѣкъ лѣмъа не карѣ дѣчензръ а о скріѣ, Мѣntenі маі вѣрѣтосъ дѣла 1849 дѣкѣче зшодръ ашеа кѣмъ о скріѣді Дѣ, о ші дѣделѣце „попорълѣ чѣлъ де опѣтѣ мѣліѣне“. „Ші аноі токъмаі астѣзі е тімълѣзъ ка сѣ нъ не пѣтемъ дѣделѣце кѣ попорълѣ ромънъ?“ Кѣ карѣ карте дѣн кѣте с'азъ тіпѣрѣгъ ші се маі тіпѣрескъ мерѣзъ, кѣ карѣ жѣрналъ дѣн кѣте есъ ла Дѣвѣстръ, воіешті ка сѣ ді дѣмѣстръ пропъсечзнеа меа? Карѣ есте дѣфѣрѣнда дѣнгре сѣлѣлѣзъ Тѣмълѣзі“ ші аля „Патріѣі“ ші дѣнгре знеде корѣспѣндѣнде але Газетѣі“ дѣн Брашовъ? Ла поі „констрѣкціѣнеа кѣ тотълѣзъ латѣнъ ші маі германъ шчл.“ ла Дѣвѣстръ констрѣкціѣнеа кѣ тотълѣзъ фѣранѣзѣзъ, еаръ дѣн вѣлетѣне кѣндъ грѣчѣсѣкъ кѣндъ рѣсѣсѣкъ. Ноі „кѣтъмъ а латѣнѣза.“ Дѣ. кѣтаді а фѣрандозі; аноі фѣндѣкъ фѣранѣза есте о фѣнѣкъ а латѣнеі, зрѣмѣзъ кѣ поі не адѣпѣмъ дѣн издѣзъ, еаръ Дѣвѣстръ дѣн пѣрѣлѣзъ ачелѣіаш.

Чѣ сѣ третѣмъ ла ексѣмѣле, петръ ка сѣ не дѣделѣцетъ ші маі вѣне, еаръ спре скопълѣзъ ачѣста сѣ не адѣпѣмъ дѣн тіпѣтеа пѣстръ ла зѣзъ локъ, дѣтр' о самъ орі дѣтр' о вѣсѣрѣкъ зѣзъ пѣвлікѣзъ, тетъ вріі кѣрѣіа нъ кѣноскъ де локъ нѣчі лѣмъа латѣнъ, дѣсъ нѣчі не чеа фѣранѣзѣзъ, азъ тотъшъ дорѣндъ

къртаъ де а дъвѣда кѣте чева де ла къртъраріи лоръ, воіескъ а ле кѣмпѣра продуите ле остене леі лоръ, маі дн скъртъ сънтъ ромъні въні къ чева шкѡлъ ромънѣскъ ші къ сімдімінте карате. Съ ле чітімъ акът, чева че еъ дін парте'ні зрмаіъ а фаче маі адесорі — съ ле чітімъ зртътореле пасаде дін Фоіъ Nr. 44 а. тр. „Фіоджъ отъла прін кълтъръ са тісфаче індіціен делоръ сале, прін че'ні асекъръ віѣда ші о фаче аменъ, априатъ есте, къ кълтѣра, консідеръндзі скопъла, въ е алта, ка мізіѡлочіре спре дестъліреа дестідеіелоръ отълаі, де знде е евіденте консецінда, къ отълаі дн кълтъръ нѣмаі патѣра са змапъ, адікъ фінітъ іпѡте пѣне ліміте шчл. шчл.“ — Дадатъ апоі съ лъзмъ о газетъ де але Мънтенілоръ, фіе асгъдатъ „Тімпъла“ Nr. I, дін каре скѡтем ачесте пѣсаде :

„Есте атжъ де евіденте къ о леде моралъ демаркаціѡне ледітімъ, че зъз отъ саз зъз статъ тревзе а пъзі дн рапортъ къ семеніи съі, днкътъ спірітеле челе маі счептіче нъ о потъ нега къ конвіакціѡне абсолътъ. Астъ леде есте верітатеа: верітатеа абсолътъ дн рапортъ къ Дзеъ, верітатеа релатівъ дн рапортъ къ омені. Дн дарне с'ар сілі чінева а рѣтне астъ леде, ші ар воі съ днтетеезе кондзіта са не мінузіні ші перфідіе, гъндінд къ прін ачеста о съ рѣшеаскъ маі віне; къ тоате медізірале ші сага-чітатеа че ар воі аші аскънде днаінгеа оамені-лоръ, актеле ші гъндіріле сале, маі кърънд саз маі тжрзів кънд аі фъкътъ дн фракціѡнеа астеі леці. рълаъ моралъ (консеціндъ нечесаріе ачелеі іп фракціѡні) те атіңе шчл. шчл.“

Ашеа есте, къ ачѣстъ лімъъ а Тімпълаі ѡ зшѡръ? Фіреште зшѡръ, ші ачѣста нъ дін алтъ прічінъ, декътъ нѣмаі пентръкъ есте скрісъ де зъз Мънтеанъ, еаръ нъ де зъз Арделеанъ, де ші арделеніі днкъ локвѣскъ днтре тѣѡці. Къ тѡте ачестеа аш вреа съ штіз, пентръ каре власъ де „ѡмені лъмінаді“ се скріе дн ачѣстъ лімъъ атгъъ де зшѡръ, пентръкъ негъдеторіі поштріі, воіеріі дін зіледе лзі Сзъз ші Караѣеа ші кіаръ чеі дін шкѡла лзі Лазаръ къ пѣдіна лоръ ромънѣскъ нъ воръ съ о днделѣгъ, еаръ челе онтъ міліоне“ атгъъ маі пѣдіѡз воіескъ съ о аскълате; еаръ зші маі рѣі де гзръ воръ а шті, къ стілаъ „Тімпълаі“ ші алъ „Фоіеі“, ар сетъна ка доі фрадї де ачелаш патѣрелъ.

Багъ де самъ Домъле, къ еъ дн декърълаъ ачестеі конверсъдіѡні де кондеіъ нъ воіъ съ тѣ

аместекъ нічі дн гръматікъ нічі дн ортографіѣ, пентръкъ дін порочіреа орї непорочіреа теа нъ сжнт де локъ нічі гръматісгъ ші къ атгъъ маі пѣдіѡз філологъ, апоі токма де аш фі чева дін ачестъ феліъ де ѡмені къртърарі, нѣмі плаче съ 'ні днтълдескъ невоіле асзѣра канълаі; марторъ съ'ні фіе пѣлаікълаъ чітіторъ ші тоді къртъраріі поштріі каріі віѣдзиръ ші скрісеръ, нѣмъ ла а. 1850 къ дн къръз де 12 ані дн каріі о стеа коніторѣ тѣ фъкъсе ші не міне редакторъ, пентръка маі ла зртъ съ апъкъ не ачі п'ачі дн дрѣмълаъ чель дес-фѣтатъ ші плінз де есперііндъ аля Сіверіеі, аш лъсатъ съ скріе фіекаре кѣм л'а фъкътъ тата лзі не пѣтънтъ, зші ромънѣска злгърігъ, алдіі пен-дігъ, маі тѣлді лътінігъ; зші гречігъ. алдіі тѣрчігъ, тѣлді рѣсігъ ші маі тѣлді францозігъ, зші кѣ-ратъ ка дн „махалалеле“ Бъкрештілоръ, алдіі еаръш днтокма ка не ла сателе пѡстре не знде оменіі се днвѣдасеръ къ ѡвсет (vare) ші һагу бѣкѣт (лѣсъ'лв*); еаръ еъ сгам де тѣлтеорі аменіѣъ ка ші даскалълаъ греческъ дін скржнчовълаъ лзі Вас. Александрі, днкътъ авіа тѣ дештепгам ка съ почъ адеце дін тоці не доъ треі пѣрекі де ѡмені ші съ зікъ: ачештіа скріѣ віне, еаръ зші дін еі преа віне, — тогъ ашеа ар фі съ скріѣтѣ къ тоці. Ашеа, еъ сжнт департе де а тѣ аше-тека дн дрентъріле гръматічілоръ ші але тѣтъроръ філолоцілоръ. Къ тѡте ачестеа те асігъръ, къ де ар фі Дн. Еліаде не ачїлеа ші де нъ ар фі окълатъ къ алте ші алте треві маі, штар фі ретраъ де тѣлтъ дндетнареа днкърѣчїѣторѣ днтре аніі 1830—1836 „Скрїедї пѣлді орї-ші-към, нѣмаі скріедї“ ші ар фі ре'нчептъ де тѣлтъ а не да, към зічедї Дв. „прін тѣръчѣлъ“ не тоді ачѣіа, каріі пѡнтеа вісъмъ къ сжнтѣмъ ші поі скрііторі, еаръ апоі зіѡа не анъкъмъ де тінърїте. пентръ ка съ днавздіѡмъ лімъа ші лігератѣра къ мінънателе продуите але ценіѣлзі постръ; ашеа, Дн. Еліаде ші ар тѣна днаінте критічеле сале днченъте маі вжртокъ дела а 1839 днкъче, длзі не ар днвѣда съ пѣзіѡмъ рѣгълеле гръматічїеі маі къ скъпнтътате, не ар зіче съ респентъшъ азълаъ чель съпътосъ аля ромънълаі ші съ нъ не ватемъ жоъз де елз

*) Дн конітатълаъ Біхарълаі зічеа віхъреніі; кѣтръ въпъдені: Воі нъ въсъдзіді тіста ш ромънѣште (воі нъ воръдіді къртаъ ромънѣште). Еаръ Махалацілаъ Дв. че пѣвазъ маі аръ кѣдъ нъ 'ї пѣстрезї лзі термініі тѣрко-рѣсо-вългаро-греко ромънѣшті.

пре Іосіф фііла съ чед ізвѣт; днсь доіаіа ми дптрїстареа лзі кърнд саз префькят дп възкрїе, кнд апої фї лзі фїнд де дмуса трїмїні днѣ възкате дп царь стрїеіъ, саз дпторс де аколо кз ачееа весте дпвъкрьторе кь Іосіф фііла лзі трїеште, шї есте дп чїнсте аа доіаеа днѣ Фараон.

Атар пладнѣ шї ех шї лакрїміае окїлор нз се зекъ, тжгандзѣ, кнд дмі адзк амїнге рь-носареа ізвѣгъзі мез фїіз сьфлетеск шї Протосїкелз Грїгорїе. Ех нз пог фї аша порокос, кзм аз фост брекнд Іаков, кьчі фїіла мез ізвѣт дптрадевр саз сълшлзїт дїн честе лзменшї ла челе черештї дп 29. Ноємврїе 1854 шї дп 30 а ачестеї лші ам сьрват зїоа нштелзї мез кь дп-гропчїзїнеа лзі, еар дп 4. Декетврїе саз дптор-тжнтат ел лз Брашов днѣ пошта рьделор сале.

Де шї сжт конвінс, кь вої тоді дппрезпъ сьлжїторїї мей ла алтарїа Домїаїа адї кпнокят пре рьносатл фїіла мез, шї брателе востръ, шї штїдї дпсшїрїле лзі: тогшї ть сіаеште драгос-теа кьтръ адевр, ва съ тьртърїеск аеве пентръ чеї де акзм, шї пентръ чеї вїиторї, шї сь зїа ачееа, че ам тьртърїсїт шї пн'акзм дп таїнъ, шї адекъ: Протосїкелзл постръ Грїгорїе ера зп ексемлар рар дп веакл постръ атжт дїн прївїнда пьраврїлор сале влжнде шї домоле, кжт шї дїн прївїнда талантлзї сьз. Ел аз фост фр-тос ла кїп, копт ла мїнте, дпделент дп штїнде, взи шї копнїтїмїторїз кз іїма. Дп ел ам афлат адеврл ачела, кь ачел вьрват есте каса дпде-лепчїзїнеї, кареле аре ршїне повїлъ дпашїтеа шї тарелзї сьз. Ел прїп крештереа, каре аз прїмїто дп каса пьрїндеаскъ, шї аз нзс дп іїнїтъ дпченъ-търїле знеї пьртърї вझे шї тьтърор плькзте. Фїїнд дп школі се деосевїа дп тоге шї прїп тоге дптръ копнїоларїї сьї. Ел аз нзс Докторат дїн штїїнделе фїлософїче ла Ыїверсїгатеа дїн Пешта: аз сьжршїт тот аколо шї кьрса штїїн-целор іспїдїче, апої саз дат ла теологіе, каре парте дп шкоалъ, парте сьнл новьдїреа мса дпвъ-джднзо, атжта аз спорїт шї саз ковжршїт дп ел, дпкжт прїїмїнд ел тагма кьлзгьреаскъ а кїпзлзї челзї мїк дп 22. Ноєм. 1849 шї сїїндїндзсе тот дп зїоа ачееа шї де діакон, аз фост нзс де мїне професор дп чед нзс organїcat іnstїтут дїеchezan pedagїко-теологїк, шї тотдеодатъ нотарїз аа доїаеа аа консісгорїаїзї постръ. Дптрареа лзі дп віаца нзлїкъ шї довжндїреа ачестор пострї фршїосе аз фост пентръ ел прїлежл ачела, ка пре кжт л

предзїа, дптр'атжта маї мзлг сь се шї стръ-дїаскъ а се фаче вреднїк де еле кь днсьшї фанте. Сжрзїнда джнсаїзї дп четїреа кьрдїлор, кон-версацїа джнсаїзї кз вьрвацї аленї, шї пьзвїала джнсаїзї кьтръ кшрїндереа дпвъдътърїлор шї сьатърїлор теле, іах адсє лзі зп спор аша де пьтернїк дп тоге, дпсжт рензшеле лзі чед взи аз пьтрзїне пнъ шї ла соціетъдї маї дпшале. Аша аз спорїт фїіла мез Грїгорїе дп фрїка лзі Дзмнезез, дп дпшлзїдїреа штїїнделор сале, пре-кжт шї дп стьрзїнда чеа неокосїтъ де а дпшлїні кїемареа са. Де ачееа л'ам деншїт де секретарл чед маї адеврат аз ачествї кьвжнл мзлг дпсем-пьторїз. Дькрьрїле лзі скрїптърїсїтїче дїн архївзл постръ сжт атжтеа довезї пентръ тоге веакърїле деспре ачееаста а мса тьртърїсїре.

Аша спорїа дп тоге зїїкзл шї невїтатл мез фїїз Грїгорїе, пре кареле дп 16. Ізїїз 1851 лам хїротонїт де преот, еар дп 6. Август алз ачествїамї ашз лам хїротесїт де Протосїкелз, дпшашїндл шї ла ранг де асесор консісгорїала.

Днсь, кь кжт маї мзлг спорїа ел дп ковжр-шїреа са сьфлетескъ, кь атжта маї мзлг сьлвїа кз пьтерїле трьпештї, кьчі вола ачееа, каре дпкъ ла апл 1850 дпченз сьл кїпзїаскъ, нз ншмаї нз се дпшзїїна прїп дптрєвїїндареа медїкаментелор, чї тот маї мзлг се тьрїа аша, дпкжт дп лшпа лзі Септемврїе а. тр. аз кьзгт дп патъ, знде тоге дьрерїле леаз пьртат кз рьвдареа чеа маї адевратъ крештїнеаскъ. Мїнїтїеа дьхлзї шї а мїндеї сьї, каре о аз доведїт ел дп декьрїдереа волеї, шї ла часл тордї, м'ав адсє пре мїне шї пре тоді, карїї ерат дп дппрежьрл лзі, дп зї-тїре шї дп конвїндере, кь ел възкрос дпплїнеште воїа Татлзї череск, каре ва сьл факъ четъдїеан знеї вїедї маї повїле шї маї ферїчїге, де кжт есте віаца отьлзї пре пьтжнл. Конвїндереа ачееаста а са льтърїт о аз доведїт ел, кнд дп чеа де пре-врпъ клїпїтъ зїчеа: алїлїа; прїп каре нзав дат дпведерат семш, кь ел кжнїгъ кжпгаре де вїрзїндъ воєї лзі Дзмнезез, кьчі „алїлїа“ дпсемнеазъ „кжпгаре де вїрзїндъ.“

Акзм преа — шї чїнстїдїлор пьрїндї! вїнз а а вь дєскоперї модл ачела, кь каре воїз сь арътз нз ншмаї ізвїреа мса кьтръ фїіла шї протосїкелзл мез Грїгорїе, чї шї чїнстїреа дпсшїрїлор злесе, але кьрор ел аз фост модел вїз шї не каре ех нз ле пог да зїтърї нїчї днѣ тортеа лзі, кьчі прїп ел шї прїп проконсеала лзі преа мзлг аз

дост зшоратъ сарчина чеа греа, каре ми се причинеште дн създнереа вазеі вісеричіі, дн апърареа сфінденіеі еі, ші дн днзвнътъдіреа стъріі клервлзі постръ, не каре реносатъ аша таре дн інімъ о доріа. Ші аша шгінд ес доръа чел таре, къ каре офта ел пентръ днзвнътъдіреа сорціі клервлзі постръ де о парте, еар де алтъ парте врѣнд ес а рідіка зп монументъ де адъчереа амінте а ізвнътълі тез фій ші Протосінкеа ші а брателзі востръ, каре монумент днсъ съ се потрвіаскъ къ днзшпріле челе алесе але рѣносатълі, іатъ декіареъ монументъа ачела дн о фндаціе пенътеле лзі ші дензіс астъзі, ка ла зіо : сѣжнтълі Грігоріе Теологъа, каре ера зіоа нътелезі, 2000 фл. мон. конв. каре съ фрѣктіфіче о сътъ де ані, ші апоі дн-лініндъсе шірѣа анілор ачестора съ се фолосіаскъ протопоніі ші преодіі востріі дн каметеле ачестзі капітал пентръ тѳте веакъріле дн пеам дн пеам. Аша даръ аре преодітеа ноастръ астъзі о фндаціе де 2000 ф. мон. конв. а протосінкеа-лзі Грігоріе Пантасі. Бъзрос аші фі нс ес ші маі таре сътъ дн фндаціа ачаста, дар дні веі крете, къ маі тълт нъ ам потът фаче. Шірѣа ачестор ані съ нъ въ снаріе; гжндіі: нмаі одъръ, ші преждекані стареа нѳстръ де астъзі, ші веі афла, къ сжнтет сърачі, ші авем тълте ліпсе. Дн ліпселе ачестеа тълте, рѣтжн тълте ве-лі-тімпнате дн прічина сърѣчіеі, каре не анась, дн-тръ каре ліпсе чеа де къпътеніе есте сѳртеа чеа съракъ а клервлзі постръ. Днтръ ачестеа дн-преждърі дъпъ пъререа теа есте де тревннцъ, ка съ не днгріжнм пентръ міжлочіреа ачееа, каре не поате скоате дн сърѣчіа ачаста, ші каре не поате да днлеспірі суре днтімпнареа ліпселор нѳстре суре віігоріс. Міжлочіреа чеа маі сігъръ пентръ ажнпдереа ачестзі скон есте фндаціа. Шгнз, къ сжнтеді върваціі ачеіа, каріі пріченеді кърдереа лъкрърілор, ші въ веіі мжнгѣа къ ачееа, къ пентръ неподіі воштріі саз днтемеіат о фндаціе, каре ле ва адъче лор не анъ престе зече міі суре днпърдіреа фрѣцеаскъ. Апоі шгіді, къ клервл постръ маі аре о фндаціе ноъ, ші ачаста есте тіпографіа де знде кържнд се ва дескіде зп ізвор де ажнторннцъ пентръ преодітеа нѳстръ, къчі джуса де ші саз фндат нмаі къ натръ ані дн-пайнтъ, тогъші стареа еі де астъзі аратъ дн кърді тінърте о сътъ днсетнатъ де 21,000 фл. т. к. Астфеліз лъкръ епіскопіа — Маіда тѣтърор вісерічілор епархіале пентръ воі фрадїлор! Дн-върѣтадівъ, ші прїверіаді ла сазжвеле нѳстре, ка

дн тог часъа съ се преатъріаскъ дъмнезеіреа чеа адевъратъ а Сѳнтеі Треімі, ші ка съ снаріаскъ крештініі постріі дн тѳте челе въне, къштгжн-дъле лор кърді дела епіскопіа, каре рѣварсъ лъ-тіна чеа недисерагъ ші нъръреа фїтѳре, ші не-воіндъвъ а да о крештере вънъ конїлор воштріі, ка ші еі апоі съ се въкъре де зп ренъте вън, пре-към се въкъръ ші дъпъ тортеа са рѣносатъа про-тосінкеа Грігоріе, ші маі презртъ дндетнжнд ші не епархіодіі воштріі, ка къ евлавіе съ фіе къртъ леѳеа лзі Дъмнезес, ші съ аівъ рѣвън пентръ крештереа конїлор съі.

Челе че воіс амежа пентръ адмінарареа чеа сігъръ а ачестеі фндаціі, ві ле воіс днштїінда воаъ. Ъна нъмаі пофтекъз, ка хъртіа ачаста ар-хіереаскъ ка зп докжмент де допадіа преодітеі нѳстре епархіале съ о нъстраді віне, ші съ о пзведі дн Сїкрїа вісерічіі, ка съ о моштеніаскъ фїі, неподіі, ші конїі стренеподїлор воштріі дн пеам дн пеам!

№. конс. 46. 1855.

Сївііз, дн 25. Іанъаріе 1855.

Andreїs Barone de Шагъна т. п.

(Дн „Телеграфъа Р.“)

КЪЛЪТОРІІ.

DE LA BAIONA LA MARCIANA.

(Ђрмаре).

Енглеъа тез тъ аскълта къ таре лъаре-амнте ші деодатъ, ловнд страшнїк къ пътнѣа дн тръсъръ, фъкъ цїсърнжнт ка съ теаргъ ла анъа віігор дн Асіа ші съ се опреаскъ ла цївтъ-тате кале а Брвсеі пентръ ка съ гъсте кафеаоа вестїтълзі Авдалах-Осман. Нъ штїз де маі тръеште днкъ ачел пѣспнк къвіос каре де маі тълді ані акът вїедъіа сігъръ не талъа зпві пъръз некъпоскът дн Асіа, ші каре авеа де тълдътіре а да тѣтърор кълѣгорїлор рахатлокът, апъ проас-пнть ші кафе гратіс . . . дар че штїз де сігър есте къ, дакъ ел нъ саз дъс днкъ се'шн прїітеаскъ респлата къвеннть дн раїаа лзі Мохамед, негрешнт аре съ факъ къношгннцъ къ Енглеъа тез, ла анъа віігор.

Дн време че історїам ачестъ анекдѳтъ, соа-реле се коворїа суре анъс днтръшн очеан де фла-кърї ші разеле лзі стревътіа ка ннште съдѣці де азр пнтрѳе фрѣнзеле копачлор. Мъндїі Піренїе

се дивляла трептат къ о мантіе рошіетикъ, іар
вжрѣриле лор аконерите де отъгъ прѣа дикън-
пате къ diademъри стрелъчигоаре. Ътвореле се лънта
къ лъмина ші се рѣдика не поаледе деалърилор;
черіѣл limpede ші transparent се дитиндеа деас-
пра поастръ ка въ вѣл свѣдире ші альѣстриѣ prin
каре съ зѣрія, ка prin vic, лъчиреа арѣнтіе а къ-
тева стеле. Ън сінгър пор че аеа форма зѣзі вѣл-
тър зріені се дндрента спре кълтеа мѣнділор ші
прѣа къ свѣра кѣтръ кѣзѣл сѣз аскѣс дн пал-
теле стѣнчи а Піренеі лор. Ера акѣм чеасѣл таі-
нік кѣнд тоатъ патѣра се прегътеште пентрѣ одіѣна
пондїї; чеасѣл дн каре сѣфлетѣл се пѣтрѣдеа
де о дѣлче меланхоліе ші се дналдъ не плаіѣриле
черешті де мерде съ се дкїне лѣзі Дѣмнезѣл.

Енглеѣлѣ мѣз скоасе днтр'ѣн вѣзѣнар ѣн фес
рош днпестрїдат къ феліѣрїте кѣсѣгѣрі ші, ако-
перїндѣшні канѣл, се днфѣндѣ дн колѣлѣ калештії
ѣнде днченѣ кѣрѣнд а хорѣі. Еѣ днсъ, каре къ
грѣз пот съ адорт ла дрѣм, кѣзѣл не гѣндѣрі ші
дн дѣлчеле леагѣн а талностеі тѣ рѣзеїїѣ пѣлѣ
ла Молдова.

Днті реѣзѣлѣ деара, фамїліа, прїетїні къ о
дѣіоасѣ вѣтае де інімъ ші, свѣс фарнекѣлѣ аче-
леї дѣлчі реѣдерїї, тѣ сїмѣїїѣ рѣтѣчїнд дн лѣмеа
дрѣгълашѣ а сѣвенїрелор... кѣнд деодатъ ѣн хоп
а грѣсѣреї тѣ трезі дн ачел віс фрѣмос лѣнгъ
товарѣшѣл мѣз де дрѣм че аеа ѣн аер де манда-
рїн кїнезѣск сѣв фесѣл цѣгѣет каре дн кѣдеа
не нас.

Акѣм ѣтвореле пондїї аконерїсерѣ пѣтѣнтѣл,
ші копачїї се зѣрія ка фантасте дн алтѣ лѣме
че се алѣнга не кѣтшї пѣлѣ че се пердеа дн дн-
перїѣл депѣртѣрії. Мїї де стеле стрелъчіа не
волта череаскъ; ѣнеле кѣдеа деалѣнгѣл черїѣлѣ,
лѣсѣнд о зрѣтѣ арѣнтїе дѣлѣ дѣнселѣ; алтеле се
оглїндїа дн ана Арѣрѣлѣлї; алтеле прѣа къ лѣ-
нека ка нїште марї вріліантѣрі не омѣтѣл дн
вжрѣриле Піренеїлор.

Тот ера дн лѣме таїнік ші адѣк-пѣтрѣзѣе-
тор; іар дн тѣчереа кѣмпїлїгъ а патѣреї, дн пе-
тїшкарѣа обшѣаскъ че не інкѣнѣїѣра, репѣнїѣнеа
талностеї семѣна іndoїгъ, тропотѣл калор ші сѣ-
петѣл зѣргалѣлор аеа ѣн че фатѣстїк. Фѣларѣ-
ле трѣсѣреї арѣнка інаїнтеа лор, не шїосѣа, о патѣ
лѣнгъ де лѣмїнѣ дн каре каїї се зѣрія кѣлѣкѣнд дн
пїчіоаре ѣтвореле лор че се се інокѣлѣча сѣв дѣншї
ка нїште валазрі перїї.

Днті днкїнѣїам къ тѣ афлам дн днпѣрѣдїа
фантастелор, рѣнїт де карѣл ѣнзі денїс де поанте

ші зрѣтѣрїт де хѣрѣтѣл гроѣав а зпор валазрі
пѣвѣзѣдї. Днсъ лѣна се рѣдїкѣ днчет не марѣї-
неа orizontѣлѣ ші ла цїнгама са лѣмїнѣ фантас-
тагорїа перї днтр'о клїнѣ. Ътвореле фїороасѣ се
фѣкѣрѣ пѣвѣзѣте, валазрії днтрарѣ дн пѣтѣнт
ші крѣнтѣл лор хѣрѣт се префѣкѣ дн пѣвїноватѣл
хорѣїт а енглеѣлѣлї че dormїа кѣт шенте ла сна-
теле теле.

Де-ар пѣтеа чїнеѣа съ стенографїеѣе тоате
гѣндѣриле каре треѣз пїн мїнѣеа омѣлї днтр'о
поанте фрѣмоасѣ де кѣлѣторїе, ар продѣче во-
лѣтѣрі днтреѣї де ідеї дналте ші де простїї.
Спре зїорї де зїоѣ сомнѣл венї сѣ'мї днкїдѣ окїї
ші adormїїѣ ка ѣн ферїчїт пентрѣ ка съ вісѣз не
Александѣр Мakedon цїѣкѣнд парола къ Пандѣрѣ
Водѣ. Adoѣ зї тѣ трезіїѣ дн Тѣлѣза.

III

ТѢЛѢЗА, NIMA, MARCIANA.

Е ѣн спектакол фѣарте кѣрїос пентрѣ ѣн кѣ-
лѣтор де-а асїста ла депїтѣтѣреа зѣзі ораш шї
де ал сѣрпрїнде дн тѣлѣгѣ де поанте.

Кѣм днченѣ зїоѣ а се іві орашѣл днченѣ а
да нїште сѣнѣте сѣрде шї депѣртѣте кареле днчет-
днчет се то т тѣресѣл ка фѣлѣсѣл тѣреї. Ічі, коле, се
аратѣ кѣте ѣн ом де авїа депїтѣтѣт дн сомн
ші каре треѣче рѣнїде шї дїснѣре ка о стѣхїе дн
ѣтѣра деасѣ а злїцелор. Ънде шї ѣнде кѣте о фе-
реасѣл саз кѣте о ѣнѣ де марѣїе дескопѣре
формѣ омѣнѣшті днѣлїте дн халѣтѣрі шї днко-
ронѣте къ сѣкѣїї де поанте; іар къ кѣт лѣмїна
крѣшѣе, злїцїле се днплѣл де сѣфлѣте ка ѣн тѣре
фѣрїїѣар. Тоате каселе даѣ дрѣмѣл афѣрѣ ѣнзі
пѣтѣр де лѣкѣїгорї каре се рѣспѣндѣскѣ пїн тѣрѣ
шї, лѣѣрѣл рѣднїк де днсѣмнат! деодатѣ ка кѣнд
ар фї епїнд дн пѣтѣнт, се днпїнѣтеѣл дн тоате
пѣрѣїле мѣлїме де віте, де кѣрѣде шї де оатенї
днкѣрѣкѣдї къ провїзїї. Атѣнчї вѣїетѣл се префѣче
дн сromot: мїї де гласѣрі, мїї де рѣкнїте се рѣ-
дїѣл дн вѣсѣдѣл зїндѣсѣ къ тропотѣл калор шї къ
дѣрѣдїтѣл карелор не пѣвеа орашѣлї. Ънїї стрїѣ
марфа че аз де вѣндѣт, алдїї сѣ сѣѣдѣскѣ пентрѣ
пред, шї тодї де ла-о-лалтѣ даѣ дрѣмѣл гласѣрїлор
лор; іар маї алѣс даѣ дн ачел вѣлѣмашаг віне
де се адаоѣе шї раѣтѣл марѣрїлор днкѣрѣкѣдї къ
панѣре пїїне де лѣгѣмї; даѣ дн вѣрѣтеа ачѣстїї
конѣрт асѣрїїтор се днпѣтѣлѣл съ треакѣ пе
злїцї ѣн рѣїїment де солѣдїї конѣшїї де сѣне-
тѣл а vro доѣзѣчї де дарѣване, аної пѣдїї рѣтѣне

алта де фькът де кът съ'ди асѣни зрѣкле ши съ
дипломати де фьгъ дн леме.

Де ла ферестриле отелъли дн каре тѣ опри-
сет ши каре се аола не пѣаца Капитоляли ам
асистат ла ж асемене спектакола. Ачеа пѣацъ та-
ре, дѣн пѣстѣ че ера кѣнд сосѣрѣм дн Тѣлзза, се
акоперѣ дн кѣрѣнд кѣ съте де пѣперѣ п.лѣне де провѣзѣи
ши кѣ о понораѣиѣ днтреатъ де прекъпѣдѣ венѣдѣ
де ла деаръ. Ън океан де вердедѣзѣри се днтіндеа
сѣв окѣи пострѣи, ши грѣтѣзѣи пѣлте де озе се рѣдѣка
дн маѣ пѣлте пѣнѣзѣри а пѣаѣѣи ка пѣште стѣжѣи де
мѣртѣрѣ алъв; дар несте доъ чеасѣри, озе ши
поате... днтр'ѣн кѣжѣнт, тоате ачеле провѣзѣи се
фѣвѣзѣрѣ невѣзѣте, кѣчи съте де слѣжѣниче ши де вѣ-
кѣтарѣ се арѣкѣасѣрѣ асѣпра лор ка нор де лѣвѣсте
асѣпра жѣнѣ ланъ де грѣвъ верде.

Енглезѣа тѣж прѣвѣа ачѣастъ счѣпъ кѣ о пѣ-
спѣсъ меланхолие ши зѣчѣа дѣн време дн време,
офѣтѣнд амап: О! тѣкѣломѣне оменеаскъ! чеа дѣн-
тѣв грѣжъ а отълѣи, чеа маѣ неанѣратъ невоѣ а
ачѣстѣи фѣиндѣ че се крѣде де неат дѣнѣрескъ, есте
а се дѣнопа ка орѣ каре алт довѣток. Стомахѣа
есте тѣранѣа оменеѣри!

Еж фѣчѣат алт соѣс де овсѣрѣзѣри тѣлѣт маѣ
пѣдѣн фѣлософѣче дар тотѣши днтрѣстѣгоаре. При-
вѣнд тѣрѣмеа пѣдѣи ши рѣгѣла каре презѣдѣа ла
вѣжѣзѣреа провѣзѣилор зѣлѣне а орашѣлѣи, дѣнѣ адъ-
чѣат аминте де медианѣа глѣдѣс а сѣжѣтѣлѣи Си-
ридон дѣн Јауѣ, жѣнде кѣнд веѣи карнеа свѣрлѣтъ
не тѣрѣви ши поателе аскѣпѣсе днтр'ѣн нор пѣгрѣ
де мѣште... дѣи вѣне съ те хотѣрѣнтѣи а тѣри
де шоате.

Весѣтѣла Капитола а Тѣлззеѣи ѣс рѣсѣжѣде нѣчи
дѣжѣм ла идеѣа че пѣште ѣжѣтеле лѣи, кѣчи, департе
де а аѣеа пр'о асѣтѣнѣаре кѣ монѣментѣриле ро-
мане, ел есте жѣн сѣмпѣлѣ пѣлат ка тоате пѣлатѣри.
ле модернѣ ши слѣжѣште де кѣрте дѣзѣдекѣторѣа-
скѣ. Дн сѣнѣл сѣж гѣжѣште клѣеа ворварѣдъ а
авокадѣилор де дѣмѣнеадъ ши пѣл' дн сеаръ. Аво-
кадѣи дѣн капитоля Тѣлззеѣи дѣнѣ лѣкѣл гѣнтѣлор
каре аз скѣнат Капитоля Рѣмеѣи.

Тѣлзза е жѣн ораш дѣстѣл де тѣре ши фѣжѣмос,
ашѣзѣт не тѣлѣл Гарѣнеѣи. Нѣтеле жѣчѣстѣѣи рѣж
есте шоарте кѣноскът дн Франдѣа, кѣчи лѣжѣиторѣи
де не тѣлѣзѣриле лѣи аз рѣнѣзѣаѣиѣ де а фѣи пѣлаѣвѣра-
дѣи: Гаскон, сѣж копѣла а Гарѣнеѣи, дѣсѣтнеазъ
фанѣарѣон. Кѣ тоате ачѣстѣе Гарѣона е жѣн рѣж тѣ-
рѣц ши арѣ дѣстѣлѣ апъ нентрѣ ка сѣ'ши поатъ
сѣнѣла копѣи де асѣмѣне пѣагъ.

Дн алѣргѣреа поастрѣ пѣн ораш дѣт фѣрѣ

весте де о алее лѣргъ де копѣчи, каре есте лѣкѣл
фанѣорѣт де прѣтѣлѣре а Тѣлззеѣилор. Дн капѣтѣл
еѣи, асѣстѣм ла рѣдѣкареа статѣѣи лѣи Паѣл Рѣкет,
нѣлѣжѣиторѣл капѣлѣлѣи де Лапѣдок че жѣнште О-
чѣанѣл кѣ тѣреа Медѣтеранѣеа. Фѣрѣче де ачѣ каре,
днтр'о деаръ ка Франдѣа, кѣштѣгъ рѣкѣношѣсѣнда
пѣаѣѣи; нѣтеле лор есте дѣскрѣс не тѣртѣрѣ ши
не вронъ ка жѣн тѣлѣл де глѣорѣе нентрѣ патрѣа лор.
Оаре Рѣтѣнѣи п'ар трѣвѣзѣи съ фѣкѣ чѣеле маѣ тѣри
жѣртѣе нентрѣ ка съ рѣдѣче статѣи іроѣлор каре
прѣн фантеле лор тѣрѣде, аз адъс стрѣлѣжѣѣре не-
тѣлѣлѣи рѣтѣнѣскъ?

Плѣкѣм дѣн Тѣлзза не ла аѣиѣзѣи, ши адѣжѣи
ла 6 чеасѣри дѣмѣнеадѣа сосѣм вѣнѣи тѣоѣри ла Мо-
нѣлѣѣе, де жѣнде, фѣр' а пѣрде време, не днтрѣнтѣм
сѣре Нѣма кѣ дрѣтѣлѣ де фѣр, трѣкѣнд не ла Ар
ши Бѣкер, доъ ораше весѣгѣте дн Франдѣа, чѣл дѣ-
тѣѣи пѣнѣн фѣжѣтсеѣа фѣтеѣилор ши чѣл ал доѣле
прѣн фѣжѣтсеѣа іарѣмарѣоачѣелор сѣле.

Нѣма аз фѣсѣг дн вреатеа дошѣѣри Рѣманѣилор дн
Галѣа жѣн ораш тѣре, фѣжѣмос ши дѣнѣноѣвѣт кѣ о
тѣлѣдѣме де монѣментѣри че дѣ тѣрѣтѣсѣрѣ фѣлѣн-
кѣл нѣме дѣ ал 2-ле Рѣтѣ. Патрѣ веакѣри днтрѣдѣи
Нѣма аз дѣнѣлорѣт сѣв окрѣтѣреа днтѣрѣаѣилор
Чѣсар, Аѣжѣсет, Агрѣна, Каѣсѣ ши Лѣжѣсѣ Чѣсар,
Траѣан ши Адриѣн; дар нѣтѣроасѣле пѣвѣлѣри де
варѣварѣи, дн ал V веак, ши лѣптѣле крѣачѣене кѣ
Вѣндѣлѣи, ши кѣ Вѣзѣгоѣдѣи прѣкѣм ши кѣар кѣ Морѣи
каре вѣрѣсѣрѣ Спанѣа, аз сѣрѣчѣито де тоате авѣ-
рѣле сѣле.

Ън шѣр де краѣ варѣварѣи, прѣкѣм: Епѣрѣк, Ала-
рѣк, Алѣмарѣк, Теѣдѣорѣк, Хѣлѣдерѣк, венѣдѣи де ла
нѣаѣзъ-зѣи, ши алдѣи венѣдѣи дѣсѣре нѣаѣзъ-поапте,
прѣкѣм: Зѣма, Амѣвѣза, Авѣдерѣат, Іѣсѣф, Амѣозѣ...
аз кѣжѣт асѣпра еѣи ка жѣн кѣрѣд де лѣнѣи фѣлѣтѣжѣѣи
ши аз рѣнѣато де тог.

Веѣи маѣ дѣнокѣо „Рѣманѣа Лѣтерѣрѣ"

ЛѣА МОРМѣНТѣЛѣ

прѣтѣсѣнѣг. Грѣгорѣе Папѣгѣасѣи.

Гѣстѣ'н чѣрѣ рѣпѣазѣсѣ, сѣфѣлетѣ лѣминѣатъ,
Кѣ'н дѣпѣарте лѣме пѣ'лѣ аѣ фѣсѣгѣ аѣлатъ; —
Сѣжѣ, кѣ'дѣи каде вѣне сѣмпѣлѣ дн лѣкѣл лѣнѣз,
Ънде п'азѣи вѣаѣгѣтѣ, нѣчи пѣжѣсѣ де крѣштѣнѣс!

Дорѣшѣи акѣт дн пѣче лѣнѣгъ-алѣ тѣмѣѣи нѣеатъ,
Каре те крѣскѣсѣе вѣлѣндѣи ши дѣнѣелѣнтъ,
Шѣ'н а сѣа вѣеадъ алта п'а дѣрѣтѣ,
Де кѣтѣ съ те веадъ вѣлѣдѣва фѣрѣчѣтѣ!

Каро, ферицире, не ачестъ пътжигъ,
 Потоа ми дълаче, ка чеа дин торжигъ,
 Доакъ констаида о ферици де рез,
 Ши диврези жин чере вьнълъ Dsmnezes ?
 Асгеако вьацъ гъ ле ай дуплинигъ
 Динавцаватъ, ши жапте, дигрнъ градъ тьригъ,
 Ши кь ферице де тотъ че' дъмескъ,
 Ка стьпаани то вине. Татъли черескъ.
 Сьпгъ ринде, а вше къ карантеръ паръ. —
 Каро финдъ modeste, свере амаръ ; — —
 Дакъ дин вартате, пьнъ джичезескъ,
 Фьнъ а сьпгъ вьнълъ де че пьтжескъ. —

Фьрца де мимосъ, киндъ о ай агинс
 Nsimai къ зън денетъ, еа де локъ с'а сринс ; —
 Асгеакъ де сьндире доакъ дигре флори,
 Де че сь нъ фьнъ ми пьтре мьригори ? — —

Дакъ рьнъ сьнъ ирвекъ дьганъ,
 Каро пьсвотъ радъ дин вондъ пьчъ сьнъ пьнъ ; —
 Дакъ череватъ ши трьнънъ поминосъ
 Ай ши вьсвратъ вьнълъ ши реверосъ !
 Мие вьнъ дьнъ пьнъ, сьнъ факъ поминатъ ; —
 Ное вьнъта фьри дьсе вьнъ тьс дин торжигъ
 О мимосъ верде ши вьнъ градъ фьръ.
 Дин режисциндъ ши дрепъ свениръ !

ИМЪ ПОПЪЛАРЕ.

(Дьнъ melodia ай Haydn)

КЪ СЪНЦА МАЕСТАТЕИ СЕЛЕ Ч. Р.

МАЕСТОЛЧЕ

Вьрсине дьнъ гьсгълъ авьентикъ германъ.

Domne dine ши протеле
 Патри ши пре дьператъ !
 Нъ свиритъ де сьнъ дьне,

Сь не реаръ дьминатъ !
 Стрьпшоеска ай кьнъ
 Де дьминатъ со аьрълъ
 Ши къ Тронъ дьнъ презънъ
 Сортеа Австри со пьдълъ !

2.

Пентръ дрепъ ши деториндъ
 С'авемъ сьндъ вьнълъ ши кьратъ,
 Ши чержидъ о тревьиндъ
 А не вате пентръ статъ,
 Сь пьнънъ къ енерциъ,
 Офериндъ сьндъ ши стьри
 Пентръ-а постръ Дьперьдъ,
 Пентръ-а Патри зьнърри !

3.

Чегъдеанълъ вьндъ сь ши стрингъ
 Дин сьндъ-алъ сез вьнълъ ;
 Артеа ши пьнънда инвигъ,
 Аьраре де сьпиритъ !
 Версе черълъ даръ сьре дьаръ,
 Ши къ даръ'и ши тьрири,
 Ка ш'ьнъ сорън примъваръ
 Вьнълъ Австри ферицири !

4.

Дакъ, сь фимъ ингр'о сьндире,
 Тодъ ла зън скопъ алержидъ
 Дьлачеа патри ферицире
 Де 'нпревълъ 'наинжидъ !
 Дакъ, дин инимъ фьрдеаскъ,
 Сь доримъ пьдичетатъ :
 Австриа сь дьфлорескъ,
 Сь Авьстълъ Дьператъ !

Строфъ адакъ пентръ пьнта Маестатеи селе ч. р. апостолече.

5.

Ажгъ Чесаре лъчече,
 Дьк'о стеа дин тьнге-алеасъ,
 Къ лъстръ че пь'нвекече :
 Градиоса дьпъртеасъ ! *)
 Дин'о черълъ ши трьеаскъ
 Къ Франц-Иосифъ ферицитъ !
 Каса Хавсбургъ сь домнеаскъ
 Ка-зън лъчафьръ преатьриъ !
 Дин'о оригиналъ традикторъли ачесте патръ рьндъри сьна аша :

Маестрълече-о стеа алеасъ
 Ажгъ Тронъ чьлъ домнеаскъ,
 Елика Дьперьтеасъ,
 Къ кьри, че пь 'нвьтржескъ !